

is de Bijbel een

moeilijk boek?

30 oktober 2022
Benthuizen

aantekeningen bij de titel

1. de Bijbel is geen boek maar een bibliotheek
 - > Gr. biblia = boeken
2. 'moeilijk'... voor wie?
 - afhankelijk van achtergrondkennis
3. 'de Bijbel' – is een generalisatie
 - het ene boek/passage is het andere niet

1. versta je wat je leest?

30 En Filippus liep er snel naar toe
en hoorde hem de profeet Jesaja lezen.
En hij zei: versta je ook wat je leest?

lett. weet je... > begrijp je

ΠΡΟΣΔΡΑΜΩΝ	ΔΕ	Ο	ΦΙΛΙΠΠΟΣ	ΗΚΟΥΣΕΝ	ΑΥΤΟΥ	ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΝΤΟΣ	ΗΣΑΙΑΝ	ΤΟΝ
<i>naartoe-lopende</i>	<i>echter</i>	<i>de</i>	<i>Filippus</i>	<i>-(hij)-hoort</i>	<i>hem</i>	<i>lezende</i>	<i>Jesaja</i>	<i>de</i>
liep snel erheen	En	–	Filippus	en hoorde	hem	lezen	Jesaja	de

ΠΡΟΦΗΤΗΝ	ΚΑΙ	ΕΙΠΕΝ	ΑΡΑ	ΓΕ	ΓΙΝΩΣΚΕΙΣ	Α	ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΣ
<i>profeet</i>	<i>en</i>	<i>hij-zei</i>	<i>dus ?</i>	<i>zéker</i>	<i>jjj-weet</i>	<i>wat</i>	<i>jjj-leest</i>
profeet	en	zeide	–	–	Verstaat jij	wat	gij leest

31 En hij zei: hoe zou ik dat toch kunnen als niet iemand mij de weg wijst? En hij moedigde Filippus aan in te stappen en te gaan zitten naast hem.

> om de Schrift te verstaan heb je (gewoonlijk) iemand nodig die je wegwijs maakt

Ο	ΔΕ	ΕΙΠΕΝ	ΠΩΣ	ΓΑΡ	ΑΝ	ΔΥΝΑΙΜΗΝ	ΕΑΝ	ΜΗ	ΤΙς
degene	echter	hij-zei	hoe?	want	ook-maar	!moge-ik-kunnen~	in-het-geval-dat	toch-niet	iemand
hij	En	zeide	Hoe	_	zou	ik dit kunnen	als	niet	iemand

ΟΔΗΓΗΣΕΙ	ΜΕ	ΠΑΡΕΚΑΛΕΣΕΝ	ΤΕ	ΤΟΝ	ΦΙΛΙΠΠΟΝ	ΑΝΑΒΑΝΤΑ
!(hij)-zal-de-weg-leiden	mij	hij-roept-op	bovendien	de	Filippus	omhoog-klimmende
de weg wijst	mij	hij verzocht	En	_	Filippus	in te stappen

2. Gods eer...

² Het is Gods heerlijkheid
 een zaak te verbergen
 en de heerlijkheid van koningen
 een zaak te onderzoeken.

2x heerlijkheid – hebr. KABOD = lett. gewicht

דבר	חקר	מלכים	וכבד	דבר	אלהים הסתר	כבד
zaak onderzoeken-van		koningen en-heerlijkheid-van		zaak verbergen-van	Elohim heerlijkheid-van	
een-zaak	uit-te-vorsen	der-koningen	maar-eer	een-zaak	te-verbergen	Gods
						het-is-eer

² Het is Gods heerlijkheid
 een zaak te verbergen
 en de heerlijkheid van koningen
 een zaak te onderzoeken.

- hebr. DABAR > lett. woord
 - God verbergt DABAR
 - in de schepping
 - in de sterren(beelden)
 - in de Schriften > ESTHER = verbergen
 - het is koninklijk DABAR te onderzoeken

דבר	חקר	מלכים	וכבוד	דבר	אלהים הסתר	כבוד
zaak	onderzoeken-van	koningen	en-heerlijkheid-van	zaak	verbergen-van	Elohim heerlijkheid-van
een-zaak	uit-te-vorsen	der-koningen	maar-eer	een-zaak	te-verbergen	Gods het-is-eer

² Het is Gods heerlijkheid
 een zaak (*DABAR*) te verbergen
 en de heerlijkheid van koningen
 een zaak (*DABAR*) te onderzoeken.

2x heerlijkheid – hebr. KABOD = lett. gewicht

- God verbergt zijn Woord – b.v. in de schepping, sterrenbeelden, enz.

דבר	חקר	מלכים	וכבד	דבר	אלהים הסתר	כבד
zaak	onderzoeken-van	koningen	en-heerlijkheid-van	zaak	verbergen-van	Elohim heerlijkheid-van
een-zaak	uit-te-vorsen	der-koningen	maar-eer	een-zaak	te-verbergen	Gods het-is-eer

3. een ziels mens ontvangt niet...

¹⁴ Maar een ziels mens ontvangt niet de dingen van de Geest van God, want het is hem dwaasheid...

Gr. PSUCHIKOS > psyche > ziel

- = wat de mens gemeen heeft met het dier (sensaties via de zintuigen, gevoelens)

ΨΥΧΙΚΟΣ	ΔΕ	ΑΝΘΡΩΠΟΣ	ΟΥ	ΔΕΧΕΤΑΙ	ΤΑ	ΤΟΥ
zielse	echter	mens	niet	(hij)-ontvangt~	de-dingen	van-de
een ongeestelijk	Doch	mens	niet	aanvaardt	hetgeen... ..is	van de

ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΜΩΡΙΑ	ΓΑΡ	ΑΥΤΩ	ΕΣΤΙΝ
geest	van-de	God	domheid	want	voor-hem	het-is
Geest	—	Gods	dwaasheid	want	hem	het is

¹⁴ Maar een ziels mens ontvangt niet de dingen van de Geest van God, want het is hem dwaasheid...

= wat (van God) niet gezien wordt

ΨΥΧΙΚΟΣ	ΔΕ	ΑΝΘΡΩΠΟΣ	ΟΥ	ΔΕΧΕΤΑΙ	ΤΑ	ΤΟΥ
zielse	echter	mens	niet	(hij)-ontvangt~	de-dingen	van-de
een ongeestelijk	Doch	mens	niet	aanvaardt	hetgeen... ..is	van de

ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΜΩΡΙΑ	ΓΑΡ	ΑΥΤΩ	ΕΣΤΙΝ
geest	van-de	God	domheid	want	voor-hem	het-is
Geest	—	Gods	dwaasheid	want	hem	het is

¹⁴ ... en hij kan het niet kennen
omdat het op een geestelijke wijze
kritisch wordt beoordeeld.

Gr. PNEUMATIKOOS

- ziels > georiënteerd op sensaties en voelen
- geestelijk > geöriënteerd op waarheid

KAI	OY	ΔΥΝΑΤΑΙ	ΓΝΩΝΑΙ	OTI	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΣ	ΑΝΑΚΡΙΝΕΤΑΙ
en	niet	¹ hij-kan~	~weten	dat	op-geestelijke-wijze	¹ hij-wordt-kritisch-beoordeeld~
en	niet	hij kan	het... ...verstaan	omdat	geestelijk	het slechts... ...te beoordelen is

¹⁴ ... en hij kan het niet kennen
omdat het op een geestelijke wijze
kritisch wordt beoordeeld.

één woord: Gr. ANAKRINO

- = kritisch beoordelen, checken, nagaan

KAI	OY	ΔΥΝΑΤΑΙ	ΓΝΩΝΑΙ	OTI	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΣ	ΑΝΑΚΡΙΝΕΤΑΙ
en	niet	¹ hij-kan~	~weten	dat	op-geestelijke-wijze	¹ hij-wordt-kritisch-beoordeeld~
en	niet	hij kan	het... ...verstaan	omdat	geestelijk	het slechts... ...te beoordelen is

¹⁵ De geestelijke mens echter
beoordeelt kritisch alle dingen...

O	ΔΕ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ	ΑΝΑΚΡΙΝΕΙ	[	ΤΑ	]	ΠΑΝΤΑ
degene	echter	geestelijk	(hij)-beoordeelt-kritisch		de		alle-dingen
de	Maar	geestelijke mens	beoordeelt		dingen		alle

4. zwaar te begrijpen...

¹⁵ en acht het geduld van onze Heer redding,
 zoals ook onze geliefde broeder Paulus
 naar de wijsheid die aan hem gegeven wordt,
 aan jullie schreef...

ΚΑΘΩΣ	ΚΑΙ	Ο	ΑΓΑΠΗΤΟΣ	ΗΜΩΝ	ΑΔΕΛΦΟΣ	ΠΑΥΛΟΣ	ΚΑΤΑ	ΤΗΝ
zo-als	ook	de	geliefde	van-ons	broeder	Paulus	in-overeenstemming-met	de
zoals	ook	–	geliefde	onze	broeder	Paulus	naar	de

ΔΟΘΕΙCΑΝ	ΑΥΤΩ	CΟΦΙΑΝ	ΕΓΡΑΨΕΝ	ΥΜΙΝ
gegeven-wordende	aan-hem	wijsheid	-(hij)-schrijft	aan-jullie
gegeven	hem	wijsheid	geschreven heeft	u

¹⁶ zoals ook in al de brieven,
 waarin hij over deze dingen schrijft.
 Daarin zijn sommige dingen zwaar te begrijpen...

Petrus had moeite met Paulus' brieven

- *verschillende bedieningen – aan Paulus was meer geopenbaard*

ΩC	KAI	EN	ΠΑCΑΙC	ΤΑΙC	ΕΠΙCΤΟΛΑΙC	ΛΑΛΩΝ		EN	ΑΥΤΑΙC
zoals	ook	in	alle	de	brieven	ⁱsprekende		in	hen
evenals	_	in	alle	_	brieven	wanneer hij... ..spreekt	_	_	

ΠΕΡΙ	ΤΟΥΤΩΝ	EN		ΑΙC	ΕCΤΙΝ	ΔΥCΝΟΗΤΑ	ΤΙΝΑ
aangaande	deze-dingen	in		welke	ⁱ(het)-is	moeilijk-te-begrijpen	sommige-dingen
over	deze dingen	(1/2) Daarin	(2/2)	is	moeilijk te verstaan	een en ander	

¹⁶ ... hetgeen de onkundigen en labielen
verdraaien zullen, zoals ook de overige Schriften,
 tot hun eigen ondergang.

gebrek aan kennis van zaken als bron
 van misverstanden en onbegrip

Δ	ΟΙ	ΑΜΑΘΕΙΣ	ΚΑΙ	ΔΙΣΤΗΡΙΚΤΟΙ	ΣΤΡΕΒΛΩΣΟΥΣΙΝ	ΩΣ	ΚΑΙ
de-dingen-die	de	onkundigen	en	labielen	!(zij)-zullen-verwringen	zoals	ook
wat	de	onkundige	en	onstandvastige lieden	verdraaien	evenals	trouwens

ΤΑΣ	ΛΟΙΠΑΣ	ΓΡΑΦΑΣ	ΠΡΟΣ	ΤΗΝ	ΙΔΙΑΝ	ΑΥΤΩΝ	ΑΠΩΛΕΙΑΝ
de	overige	Schriften	naar-toe	de	eigen	van-hen	ondergang
de	overige	schriften	tot	–	eigen	hun	verderf

5. geen eigen uitlegging

¹⁹ En wij hebben het profetische woord des te vaster en jullie doen wel daarop acht te geven als op een lamp die schijnt in een troebele plaats (...)

ΚΑΙ	ΕΧΟΜΕΝ	ΒΕΒΑΙΟΤΕΡΟΝ	ΤΟΝ	ΠΡΟΦΗΤΙΚΟΝ	ΛΟΓΟΝ	Ω	ΚΑΛΩΣ
en	wij-hebben	meer-bevestigd	het	profetische	woord	op-welke	op-ideale-wijze
En	wij achten... ...daarom)	des te vaster	het	profetische	woord	er	wèl

ΠΟΙΕΙΤΕ	ΠΡΟΕΧΟΝΤΕΣ	ΩΣ	ΛΥΧΝΩ	ΦΑΙΝΟΝΤΙ	ΕΝ	ΔΥΣΜΗΡΩ	ΤΟΠΩ
jullie-doen	acht-gevende	als	op-lamp	verschijnende	in	groezelige	plaats
en gij doet	acht op te geven	als	op een lamp	die schijnt	in	een duistere	plaats

²⁰ dit eerst wetende
 dat geen profetie der Schrift
zijn eigen uitlegging voortbrengt.

= de ene profetie der Schrift wordt
 uitgelegd door de andere profetie der Schrift
 ■ de Schrift bewijst en verklaart zichzelf

ΤΟΥΤΟ	ΠΡΩΤΟΝ	ΓΙΝΩΣΚΟΝΤΕΣ	ΟΤΙ	ΠΑΣΑ	ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ	ΓΡΑΦΗΣ
dit	eerst	wetende	dat	elke	profetie	van-Schrift
Dit	vooral	moet gij... ..weten	dat	_	profetie	der Schrift

ΙΔΙΑΣ	ΕΠΙΛΥΣΕΩΣ	ΟΥ	ΓΙΝΕΤΑΙ
van-eigen	uitlegging	niet	(zij)-wordt~
een eigenmachtige	uitlegging	geen	toelaat

6. voor wijzen en verstandigen verborgen...

25 In die periode antwoordde Jezus en zei:
 Ik juich U toe Vader,
 Heer van de hemel en de aarde
 dat U deze dingen verbergt
voor wijzen en verstandigen
 en onthult aan onmondigen.

= die professioneel geacht worden het te weten

ΟΤΙ	ΕΚΡΥΨΑΣ	ΤΑΥΤΑ	ΑΠΟ	ΟΦΩΝ	ΚΑΙ	ΚΥΝΕΤΩΝ	ΚΑΙ
dat	jij-verbergt	deze-dingen	van-af	wijzen	en	intelligenten	en
dat	Gij... ..verborgen hebt	deze dingen	voor	wijzen	en	verstandigen	doch

ΑΠΕΚΑΛΥΨΑΣ	ΑΥΤΑ	ΝΗΠΙΟΙΣ
jij-onthult	ze	aan-onmondigen
geopenbaard	–	aan kinderkens

25 In die periode antwoordde Jezus en zei:
 Ik juich U toe Vader,
 Heer van de hemel en de aarde
 dat U deze dingen verbergt
 voor wijzen en verstandigen
 en onthult aan onmondigen.

26 Ja Vader, want zó
 werd het een welbehagen voor U.

ΝΑΙ	Ο	ΠΑΤΗΡ	ΟΤΙ	ΟΥΤΩΣ	ΕΥΔΟΚΙΑ	ΕΓΕΝΕΤΟ	ΕΜΠΡΟCΘΕΝ	CΟΥ
ja	de	Vader	dat	zó	welbehagen	het-werd~	vlak-vóór	jou
Ja	_	Vader	want	zo	een welbehagen	is het... ..geweest	voor	U

7. de opening van uw woorden...

¹³⁰ De opening van uw woorden geeft licht,
begrip gevend aan eenvoudigen.

Lucas 24:32

En zij zeiden tot elkaar: Was ons hart niet
brandende in ons, terwijl Hij onderweg tot
ons sprak en ons *de Schriften opende*?

פתיים

eenvoudigen

מבין

begrip-gevende

יאיר

¹hij-geeft-licht

דברידך

woorden-van-jou

פתח

opening-van

de-onverstandigen

het-geeft-inzicht

verspreidt-licht

van-uw-woorden

het-openen